

Iduščiny květiny, Hans Christian Andersen

Moje ubohé květiny už nadobro zahynuly!" naříkala malá Ida. "Včera večer byly tak hezké a teď jim všechny listy visí povadlé. A proč?" zeptala se studenta, sedícího na pohovce. Iduška ho měla totiž velmi ráda, uměl vypravovat překrásné příběhy a vystřihoval nesmírně žertovné obrázky: srdíčka a v nich tančící panenky, květiny a velké zámky, v nichž se daly otvírat dveře. Byl to opravdu veselý student!

"Proč vypadají květiny dnes tak uboze?" zeptala se Iduška znova a ukázala mu celičkou kytičku nadobro povadlou.

"Víš, co jim je?" řekl student. "Ty květiny byly dnes v noci na plesu, a proto teď vši hlavičky!"

"Ale květiny přece nemohou tančit!" namítala Iduška.

"Mohou," řekl student. "Když se setmí a my ostatní spíme, prohánějí se vesele dokola; téměř každickou noc mají ples!"

"A děti na ten ples nesmějí?"

"Smějí," řekl student, "malinké sedmikrásky a konvalinky."

"A kde tancují nejhezčí květiny?" zeptala se Iduška.

"Cožpak jsi nebyla často za bránou u velkého zámku, kde v létě bydlí král kde je ta krásná zahrada se spoustou květin? Vidělaš tam přece labuť, plují vždy k Tobě, když jim házíš drobečky. Tam jistě bývá ples, to mi věř!"

"Byla jsem v té zahradě včera s maminkou," řekla Iduška, "ale všechno listí už spadalo ze stromů a květiny tam už žádné nebyly. Kde jsou? V létě jsem jich tam viděla takové spousty!"

"Jsou uvnitř, v zámku!" řekl student. "Víš, jakmile se král a celý dvůr odstěhují do města, květiny hned utíkají ze zahrady do zámku a veselí se tam. To bys měla vidět! Dvě nejkrásnější růže si sednou na trůn a jsou král a královna. Všechny červené kohoutí hřebínky si stoupnou nahoru vedle nich a uklánějí se, jsou to jejich pážata. Pak přijdou všechny nejhezčí květiny a začne velký ples; modré fialky představují malé námořní kadety, tancují s hyacintami a říkají jim, slečno! Tulipány a lilie jsou staré dámy, které dohlížejí, aby se pěkně tančilo a aby všechno klapalo."

"Ale květinám za to nikdo nic neudělá, že tancovaly v králově zámku?" zeptala se Iduška.

"Nikdo o tom vlastně ani neví!" odpověděl jí student. "Občas v noci sice přijde starý kastelán, který tam má hlídat; nosí veliký svazek klíčů, a jakmile je květiny uslyší chřestit, ztichnou jako pěna, schovají se za dlouhé záclony a jen vystrkují hlavičky. Jsou tu nějaké květiny, cítím je! Říkají si starý kastelán, ale ne a ne je uvidět."

"To je hezké!" zvolala Iduška a zatleskala. "Ale já bych ty květiny nemohla uvidět?"

"Mohla," prohlásil student. "Jen nezapomeň, až tam zase přijdeš, podívat se oknem dovnitř, jistě je uvidíš. Jako já dnes: ležela tam na pohovce dlouhatánská lilie a protahovala se, byla to dvorní dáma!"

"Chodí tam také kytičky z botanické zahrady? Mohou urazit ten velký kus cesty?"

"To víš, že ano," řekl student. "Protože když chtějí, mohou létat. Cožpak jsi neviděla krásné motýly, červené, žluté a bílé, vypadají skoro jako květiny, však jimi také byli! Skočili ze stonku do vzduchu, zatřepali listy, jako by to byla křídélka, a už letěli! A protože si pěkně vedli, směli také létat za dne, nemuseli zas domů a sedět klidně na stonku; a tak se nakonec stala z jejich listků opravdová křídélka. Vždyť jsi to sama viděla! Je ovšem docela možné, že květina z botanické zahrady dosud nikdy v králově zámku nebyla a že ani neví, že tam může být. Neboť Ti řeknu. Bude to pěkné

překvapení pro profesora botaniky, který bydlí vedle botanické zahrady, znáš ho přece? Až přijdeš do jeho zahrady, pověz hezký některé květině, že je na zámku velký ples; řekne to zas ostatním a všechny se tam rozletí. A až přijde pan profesor do zahrady, nebude tam ani jedna květina: a on nebude moci pochopit, kam se poděly!"

"Ale jak to může květinka povědět ostatním? Květiny přece nemohou mluvit!"

"To ovšem nemohou!" odpověděl student. "Ale dorozumívají se posuňky! Cožpak jsi neviděla, když jen trochu zafoká, jak se uklánějí a pohybují všemi zelenými lupínky? Je to stejně srozumitelné, jako kdyby mluvily!"

"A pan profesor jejich řeči rozumí?" zeptala se Ida.

"Samozřejmě! Přijel jednou ráno do zahrady a uviděl velkou kopřivu, jak hýbá listy a dvoří se krásnému červenému karafiátu. Říkala mu: 'Jsi takový hezký a hrozný se mi líbíš! Ale to pan profesor nestrpí. Klepi kopřivu po listech, protože to jsou její prsty, ale spálil se a od té doby se neodvážil kopřivu dotknout.'"

"To je povedené!" zvolala Ida a zasmála se.

"Sluší se namlouvat dětem takové věci?" pohořel se mrzoutský pan rada, který přišel na návštěvu a usadil se na pohovce. Neměl studenta rád, brumlal vždycky, když ho viděl vystřihovat ty směšné, legrační obrázky: hned muže, jak visí na šibenici a drží v ruce srdce, protože to byl zloděj srdcí, hned zase starou čarodějnici, jak letí na koštěti a nese si vlastního muže na nose. Pan rada to neměl rád a říkal, právě jako teď:

"Sluší se namlouvat dětem takové věci? To všechno ta hloupá obrazotvornost!"

Ale Iduška se přesto zdálo velmi zábavné, co student vyprávěl o jejich květinách, a mnoho na to myslela. Květiny mají svěšené hlavičky, protože jsou unavené, když celou noc protancovaly jistě jsou nemocné! Ida šla s nimi k ostatním svým hračkám; stály na hezkém stolečku a také zásuvka byla plničká nádherných věcí. V postýlce pro panenky spala Iduščina panna Zoile, ale Iduška ji řekla:

"Musíš teď, Žofie, pěkně vstát a spokojit se pro dnešní noc zásuvkou. Tyhle ubohé kytičky jsou nemocné, a musejí proto ležet v posteli, snad se tak uzdraví!" Zdvihla panenku z postýlky, ale panenka se tvářila velmi nevlídně a neřekla ani slovíčko, protože byla nazlobená, že nesmí zůstat v postýlce.

Iduška uložila květiny do panenčiny postýlky, přikryla je pokrývkou a řekla jim, aby teď pěkně klidně ležely, že jim uvaří čaj, aby se uzdravily a mohly zítra zase vstát; pak u postýlky zatáhla záclony, aby jim slunce nesvitlo do očí.

Po večer musela myslet na to, co jí student vypravoval. A když teď sama měla jít do postýlky, musela dříve ještě nakouknout za záclony, visící podél oken, kde stály maminčiny krásné květiny, hyacinty a tulipány, a zašeptala jim tichounce:

"Však já vím, že půjdete dnes v noci na ples!" Ale květiny se tvářily, jako by nerozuměly, a nepohnuly ani listkem. Iduška však věděla své.

Když ulehla do postele, dlouho myslela na to, jak by bylo hezké vidět ty krásné květiny tančit v královském zámku. "Zdalipak tam moje květiny doopravdy také byly?" Ale pak usnula. V noci se probudila. Zdálo se jí o květinách a o studentovi, na kterého pan rada huboval a jemuž říkal, že ji chce něco namluvit. V ložnici, kde Iduška ležela, bylo naprosté ticho. Na stole hořela noční lampa. Tatínk i maminka spali.